

ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ต่อการเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

อโนชา โรจนพานิช*
สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Received: 14 January 2024

Revised: 23 February 2024

Accepted: 27 March 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความสำคัญของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์และระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร และ (2) ศึกษาลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของกิจการประเภทนิติบุคคลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมดใช้การวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ผลการวิจัย พบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.27) ส่วนระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขัน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00) และ (2) ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ และด้านความสามารถเข้าใจได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ ความสามารถในการแข่งขัน
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

* ผู้ประสานงานหลัก; อีเมล: anocha.ro@ssru.ac.th

Qualitative Characteristics of Useful Financial Information Increasing Competitive Advantages in Small and Medium Enterprises (SMEs) in Bangkok

Anocha Rojanapanich*

Accounting Major, Faculty of Management Science,
Suan Sunandha Rajabhat University

Received: 14 January 2024

Revised: 23 February 2024

Accepted: 27 March 2024

Abstract

This paper aims (1) to identify qualitative characteristics of useful financial information and competitive advantage levels in small and medium enterprise (SMEs) in Bangkok areas and (2) to investigate qualitative characteristics of useful financial information increasing competitive advantages in small and medium enterprises (SMEs) in Bangkok areas. A sample group was 400 accounting executives. Data collection was performed by questionnaires. Standard deviation (S.D.) and multiple regression analysis were applied in data analysis. All statistical analysis was performed by SPSS. It was revealed that 1) overall, most participants had the most favorable view on the importance of qualitative characteristics of the useful financial information ($\bar{X} = 4.27$) while the competitive advantage aspects was, overall, in favorable view ($\bar{X} = 4.00$) and 2) qualitative characteristics of financial information in regard to decision-making, comparability, verifiability and comprehensibility affected the competitive advantages in small and medium enterprises (SMEs) with statistical significance at .05 level.

Keywords: Qualitative Characteristics of Useful Financial Information, Competitive Advantages, Small and Medium Enterprises (SMEs)

* Corresponding Author; E-mail: anocha.ro@ssru.ac.th

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือ (SMEs) ถือเป็นรากฐานสำคัญอย่างยิ่งของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย เนื่องด้วยนอกจากมูลค่าที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจแล้ววิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังเป็นแหล่งการจ้างงานที่สำคัญอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากในปัจจุบันทุกภาคส่วนต่างก็เน้นย้ำและให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกันอย่างต่อเนื่อง จากรายงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปี 2565 มีมูลค่าเท่ากับ 17,367,310 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 1,200,713 ล้านบาท หรือขยายตัว 2.6% ต่อเนื่องจากการขยายตัว 1.2% ในปี 2564 ขณะที่ GDP ของ SMEs ในปี 2565 มีมูลค่า 6,105,604 ล้านบาทคิดเป็นสัดส่วน 35.2% ของ GDP รวม เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ที่มีสัดส่วน 34.5% โดยมีอัตราการขยายตัว 4.5% ต่อเนื่องจากการขยายตัว 2.8% ในปี 2564 โครงสร้าง GDP SMEs ในปี 2565 จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ พบว่า ภาคการบริการยังเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ภาคการผลิต ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง และภาคธุรกิจเกษตร มีสัดส่วนคิดเป็น 43.6% 35.4% 20.5% และ 0.5% ตามลำดับ สำหรับภาพรวมจำนวน SMEs จำแนกตามกลุ่มจังหวัด ในปี 2565 พบว่า มีจำนวน SMEs อยู่ในกรุงเทพมหานคร มากที่สุดเท่ากับ 528,287 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.49 ของจำนวนทั้งประเทศ (The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2023)

นอกจากการจ้างงานแล้ว SMEs ยังเป็นแหล่งวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลางให้กับกิจการขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตสินค้าเพื่อการบริโภคภายในประเทศสำหรับใช้ทดแทนปริมาณการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ แต่ SMEs ก็ยังมีข้อจำกัดในการแข่งขันที่สำคัญ 2 ประการ ประการแรกคือ การจัดทำงบการเงินที่ยังไม่ได้มาตรฐาน เกิดความผิดพลาดหรือเกิดการทุจริตจากการตกแต่งงบการเงินขึ้น เนื่องจากพฤติกรรมของผู้บริหารในการสนับสนุนความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และด้านการสร้างความยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย (Naniruttisai and Limusanno, 2020) ส่งผลให้งบการเงินนั้นไม่สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานที่แท้จริงได้ อาจส่งผลเสียต่อ SMEs ทำให้ลูกค้าอาจจะไม่สนับสนุนหรือบริโภคผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของกิจการก็เป็นได้ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน เพื่อวางกรอบแนวคิดที่เป็นพื้นฐานในการจัดทำและนำเสนองบการเงินแก่ผู้ใช้งบการเงินที่เป็นบุคคลภายนอก สำหรับวัตถุประสงค์ทั่วไปของการรายงานทางการเงิน คือ การให้ข้อมูลทางการเงินเกี่ยวข้องกับกิจการจากการนำเสนอรายงานที่มีประโยชน์ต่อทุกฝ่าย อันได้แก่ นักลงทุน ผู้ให้กู้ หรือเจ้าหนี้อื่นทั้งในปัจจุบันและที่อาจจะเป็นในอนาคต เพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดหาทรัพยากรให้แก่กิจการ ดังนั้นหากผู้ประกอบการ SMEs ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรของตนให้มีความรู้ความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพในการจัดทำรายงานทางการเงินให้มีประสิทธิภาพและมีความน่าเชื่อถือ จะสามารถนำพาธุรกิจให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายในอนาคตที่ได้กำหนดไว้ โดย SMEs มีบทบาทที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ และข้อจำกัดในการแข่งขันของ SMEs อีกประการ คือ ปัญหาในการประกอบธุรกิจ ได้แก่ (1) ปัญหาด้านการตลาด ซึ่งยังขาดความรู้ ความสามารถในด้านการตลาด โดยเฉพาะตลาดในต่างประเทศ (2) ขาดแคลนเงินทุน ส่วนใหญ่จะประสบปัญหาในการขอกู้เงินเพื่อมาลงทุนหรือขยายการลงทุนหรือเป็นเงินทุนหมุนเวียน (3) ปัญหาด้านแรงงาน เนื่องจากแรงงานที่ทำงานมีปัญหาการเข้าออกสูง (4) ปัญหาข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีการผลิต โดยทั่วไปผู้ประกอบการและพนักงานมักขาดความรู้พื้นฐานที่รองรับเทคนิควิชาที่ทันสมัย (5) ข้อจำกัดด้านการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มักขาดความรู้ในการจัดการหรือการบริหารที่มีระบบ ใช้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ โดยเรียนถูกเรียนผิดเป็นหลัก และ (6) ปัญหาข้อจำกัดในการรับรู้ข่าวสารข้อมูล ดังนั้น หากต้องการให้เศรษฐกิจของประเทศสามารถเติบโต

ได้อย่างยั่งยืน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนา SMEs ให้เป็นผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการบริหารงาน และมีขีดความสามารถในการแข่งขันซึ่งจะเป็นการสร้างความสามารถที่แตกต่างเหนือกว่าคู่แข่ง ทำให้ธุรกิจมีความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าทางการอุปโภคบริโภคในสินค้าหรือบริการด้วยราคาและคุณภาพที่ดีกว่าเมื่อเทียบกับผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการรายอื่น และมีผลตอบแทนที่เป็นกำไรคุ้มค่าเพียงพอกับต้นทุนการผลิตที่ได้ลงทุนไป (Buakeaw and Penvutikul, 2022; Phongthanapanich et al., 2020; Detthamrong and Phukdeesirivong, 2018; Ratchasombat, Chaweerak and Inthakhan, 2014)

จากสถานการณ์ดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์องค์กร และนโยบายในการวางแผนการดำเนินงานทางการจัดทำรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภายใต้สภาวะเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมทางการแข่งขันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และรักษาความสามารถในการแข่งขันไว้ให้อยู่กับองค์กรได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์และระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์

Federation of Accounting Professions (2020) กล่าวว่า ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ หมายถึง ข้อมูลที่เป็นไปได้ที่จะมีประโยชน์ที่สุดสำหรับนักลงทุน ผู้ให้กู้ หรือเจ้าหนี้อื่นทั้งในปัจจุบันและที่อาจจะเป็นในอนาคต เพื่อใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานโดยพิจารณาจากข้อมูลในรายงานทางการเงินของกิจการ ซึ่งประกอบไปด้วย (1) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) (2) ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation) (3) การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) (4) การพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability) (5) ความทันเวลา (Timeliness) และ (6) ความเข้าใจได้ (Understandability)

2. แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขัน

Rotjanatanoocha et al. (2022) กล่าวว่า การสร้างความสามารถที่แตกต่างเหนือกว่าคู่แข่งและส่งผลให้ธุรกิจมีข้อได้เปรียบเหนือคู่แข่งอื่นในตลาดซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อได้เปรียบทางด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา การบริการ คุณภาพ และประสิทธิภาพในการบริหารต้นทุน เป็นต้น โดยการเสนอสิ่งที่มีคุณค่าแก่ลูกค้าอย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งที่คู่แข่งจะไม่สามารถลอกเลียนแบบหรือทำได้ดีเท่ากิจการ เพื่อความอยู่รอดและเพื่อให้ชนะการแข่งขัน โดยความสามารถในการแข่งขันแบ่งได้เป็น 4 ด้าน ได้แก่ (1) การสร้างความสามารถที่แตกต่าง (Differentiation) หมายถึง การแสวงหาหรือการสร้างความสามารถให้กับสินค้าหรือบริการให้มีความแตกต่างหรือพิเศษกว่าคู่แข่ง และการสร้างสินค้าให้มีความแตกต่างและพิเศษนี้จะทำให้ลูกค้าตัดสินใจเลือกใช้สินค้าของกิจการ

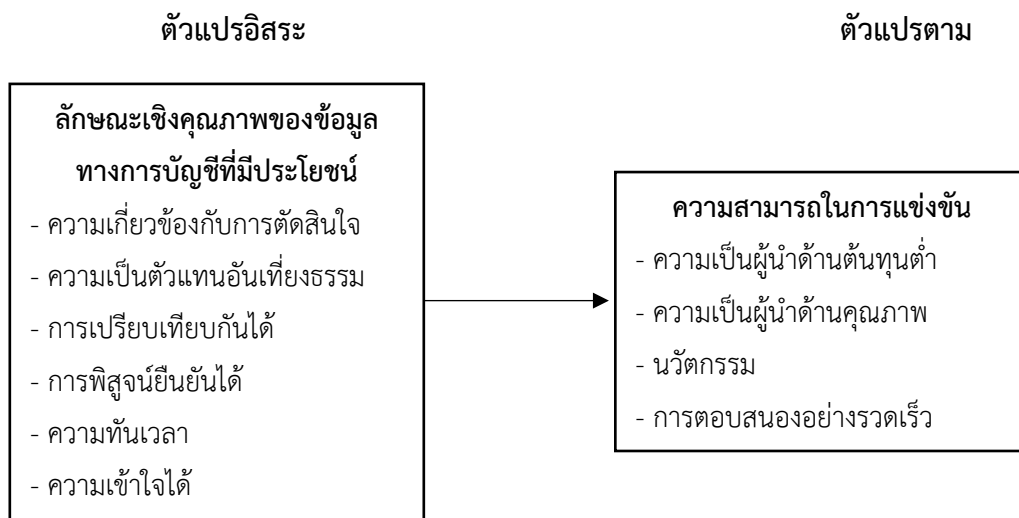
แม้ว่าสินค้าหรือบริการจะมีราคาสูงกว่าคู่แข่งในตลาดเดียวกัน (2) ความได้เปรียบทางด้านต้นทุน (Cost Leadership) หมายถึง การทำให้กิจการมีประสิทธิภาพด้านต้นทุนสูงสุด เพื่อให้ธุรกิจเกิดข้อได้เปรียบด้านต้นทุน การเป็นผู้นำด้านต้นทุนนี้ จะเน้นที่การสร้างกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ใช้ต้นทุนที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับคู่แข่งชั้น ข้อดีของต้นทุนต่ำก็คือบริษัทจะมีกำไรสูงกว่าปกติ ป้องกันคู่แข่งไม่ให้ลดราคาลง ป้องกันลูกค้าและผู้ขายวัตถุดิบกดดันในด้านราคา เพราะต้นทุนต่ำ และขณะเดียวกันก็ยังช่วยในเรื่องของการตั้งราคาขาย เพื่อให้สามารถดึงดูดความสนใจของลูกค้าให้ซื้อสินค้าหรือใช้บริการของทางกิจการ (3) การตอบสนองอย่างรวดเร็ว (Quick Response) หมายถึง ความคล่องตัวในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า ในการนำเสนอสินค้าหรือบริการใหม่ การปรับปรุงการให้บริการ การรับบริการตามคำสั่งของลูกค้า และการตัดสินใจทางการบริหารจัดการ การตอบสนองอย่างรวดเร็วจะแสดงให้เห็นว่ากิจการมีความยืดหยุ่น เป็นการลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นบางอย่างเพื่อความรวดเร็วเพราะหากการตอบสนองล่าช้า ลูกค้าอาจตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าของกิจการคู่แข่งชั้นในตลาดเดียวกันแทน และ (4) การมุ่งตลาดเฉพาะส่วน (Market Focus) หมายถึง ขอบเขตของบริษัทที่เน้นการตลาดอยู่ในวงจำกัดที่แคบ การรวมศูนย์ด้วยการมุ่งเน้นไปยังเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวอาจเป็นการกำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมายตามลักษณะต่าง ๆ

Phongthanapanich et al. (2020) กล่าวว่า ความสามารถในการแข่งขัน หมายถึง การที่ธุรกิจมีความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าทางด้านการอุปโภคบริโภคในสินค้าหรือบริการ ด้วยราคาและคุณภาพที่ดีกว่าเมื่อเทียบกับผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการรายอื่น และมีผลตอบแทนเป็นกำไรคุ้มค่าเพียงพอกับต้นทุนการผลิตที่ได้ลงทุนไป โดยความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ การบริหารกำไรของกิจการให้เพิ่มมากขึ้นโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดการสูญเสียโดยสูญเปล่าประโยชน์ การพัฒนาให้บุคลากรได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ (2) คุณภาพ (Quality) คือ การที่คุณภาพของสินค้าหรือบริการของกิจการเหนือกว่าคู่แข่งชั้นที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน สินค้าและบริการของกิจการมีความหลากหลายและครอบคลุมความต้องการของลูกค้า การให้ความสำคัญกับลูกค้าใหม่ และรักษารฐานลูกค้าเดิม มีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพสินค้าและบริการให้มีคุณภาพเหนือกว่าคู่แข่งชั้น (3) นวัตกรรม (Innovation) คือ แนวทางปฏิบัติที่เป็นระบบใหม่ ๆ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้ทันสมัย รวมถึงการทำการตลาดในรูปแบบที่ก้าวล้ำกว่าคู่แข่งชั้นเพื่อนำเสนอสินค้าหรือบริการของกิจการให้ถึงมือลูกค้า โดยการได้มาซึ่งนวัตกรรมก็คือ จากบุคลากรขององค์กรที่มีความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกันเป็นทีม และ (4) การตอบสนองความต้องการของลูกค้า (Customer responsiveness) คือ บุคลากรสามารถตอบคำถามและให้ข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว การอำนวยความสะดวกให้ลูกค้า การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว โดยปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ควบคู่ไปกับการรักษามาตรฐานในการทำงานให้ดีขึ้น

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ ได้กล่าวไว้ เช่น Buakeaw and Penvutikul (2022) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในมุมมองของผู้บริหารในเขตภาคใต้ พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในมุมมองของผู้บริหาร ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ความทันต่อเวลา และด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม Rotjanatanoocha et al. (2022) ศึกษาเรื่อง ความได้เปรียบทางการแข่งขันที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าหอพักในจังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ระดับความได้เปรียบทางการแข่งขัน ในภาพรวม

อยู่ในระดับมาก โดยด้านการสร้างความแตกต่าง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน ด้านการมุ่งเฉพาะส่วน และด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว ตามลำดับ Phongthanapanich et al. (2020) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารระดับตำบล (OTOP) ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ความสามารถทางการแข่งขัน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา พบว่า ด้านความสามารถในการตอบสนองลูกค้า เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านนวัตกรรม และด้านคุณภาพ ตามลำดับ Naniruttisai and Limusanno (2020) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของ กิจการ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านยืนยันความถูกต้องได้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเปรียบเทียบได้ และด้านความทันเวลา ตามลำดับ Detthamrong and Phukdeesiriwong (2018) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพ รายงานทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความทันเวลา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสามารถ พิสูจน์ยืนยันได้ และด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ส่วนด้านความได้เปรียบในการแข่งขันโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยด้านความเป็นผู้นำในธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ และด้านความเป็นผู้นำด้านต้นทุนต่ำ และยังพบว่าคุณภาพรายงานทางการเงินมีผลกระทบต่อความได้เปรียบใน การแข่งขัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 Al-Dmour, Abbod, and AL-Qadi (2018) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของ คุณภาพของการรายงานทางการเงินต่อผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินและบทบาทของคุณลักษณะทาง ประชากรศาสตร์ขององค์กร (ประเภท ขนาด และประสบการณ์) พบว่า คุณภาพของการรายงานทางการเงิน ในภาพรวม อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ รองลงมา คือ ด้านความเข้าใจได้ และความทันเวลา ตามลำดับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากภาพที่ 1 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย (1) ตัวแปรอิสระ (X) ได้แก่ ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีที่มีประโยชน์ จำนวน 6 ด้าน คือ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (X_1) ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (X_2) การเปรียบเทียบกันได้ (X_3) การพิสูจน์ยืนยันได้ (X_4) ความทันเวลา (X_5) และความเข้าใจได้ (X_6) และ (2) ตัวแปรตาม (Y) ได้แก่ ความสามารถในการแข่งขัน จำนวน 4 ด้าน คือ ความเป็นผู้นำด้านต้นทุนต่ำ (Y_1) ความเป็นผู้นำด้านคุณภาพ (Y_2) นวัตกรรม (Y_3) และการตอบสนองอย่างรวดเร็ว (Y_4)

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey method)

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของกิจการประเภทนิติบุคคลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร 314,144 แห่ง (The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2023)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของกิจการประเภทนิติบุคคลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Yamane โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่น 0.95 (Silpcharu, 2017) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างใช้หลักความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยแบ่งประชากรในกรุงเทพมหานครตามเขต จำนวน 50 เขต และดำเนินการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยเลือกผู้บริหารฝ่ายบัญชีของกิจการประเภทนิติบุคคลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีตำแหน่งงานตั้งแต่ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบัญชีขึ้นไป แต่เนื่องจากในบางเขตพื้นที่มีจำนวนวิสาหกิจน้อยรายและแต่ละพื้นที่ก็มีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ใช้การสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) เพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจำนวนเท่า ๆ กัน คือ เขตละ 8 คน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยด้วยวิธีการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการของ Cronbach (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.99 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้จริง (Silpcharu, 2017)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้วิธีเก็บข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีของกิจการประเภทนิติบุคคลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีตำแหน่งงานตั้งแต่ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบัญชีขึ้นไป เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบตามจำนวนพร้อมทั้งทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามแล้ว จึงนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล จะทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่าง ๆ ได้แก่ (1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแจกแจงคุณสมบัติของตัวแปรที่ทำการศึกษา และ (2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิจัยข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า (1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 75.75 และเพศชาย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 (2) มีอายุ 30 - 40 ปี จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 72.25 รองลงมา อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 และอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75 (3) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75 รองลงมา ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.75 อนันต์สาม ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 และอนันต์สุดท้าย ระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 (4) มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.75 รองลงมา 11-15 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 อนันต์สาม มากกว่า 15 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 และอนันต์สุดท้าย ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 (5) รูปแบบธุรกิจเป็นบริษัทจำกัด จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 รองลงมา เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 อนันต์สามเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 อนันต์สี่เป็นบุคคลธรรมดา จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 และอนันต์สุดท้าย เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 (6) ประเภทธุรกิจเป็นธุรกิจให้บริการ จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.50 รองลงมา เป็นธุรกิจการพาณิชย์ จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25 และอนันต์สุดท้าย เป็นธุรกิจอุตสาหกรรม จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.25 และ (7) ระยะเวลาดำเนินงานมาแล้วมากกว่า 15 ปี จำนวน 193 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 48.25 รองลงมา มีน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 129 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 32.25 อนันต์สาม 11-15 ปี จำนวน 47 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 11.75 และอนันต์สุดท้าย 5-10 ปี จำนวน 31 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 7.75

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์และระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร แสดงดังตารางที่ 1-2 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์

ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	4.20	0.85	มาก
ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	4.21	0.85	มากที่สุด
การเปรียบเทียบกันได้	4.37	0.77	มากที่สุด
การพิสูจน์ยืนยันได้	4.27	0.88	มากที่สุด
ความทันเวลา	4.22	0.91	มากที่สุด
ความเข้าใจได้	4.35	0.88	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.27	0.81	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.27, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเปรียบเทียบกันได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ และด้านการพิสูจน์ยืนยันได้ ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

ความสามารถในการแข่งขัน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ความเป็นผู้นำด้านต้นทุนต่ำ	3.79	0.85	มาก
ความเป็นผู้นำด้านคุณภาพ	4.25	0.84	มากที่สุด
นวัตกรรม	3.97	0.96	มาก
การตอบสนองอย่างรวดเร็ว	3.98	0.85	มาก
รวมเฉลี่ย	4.00	0.80	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้นำด้านคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว และด้านนวัตกรรม ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร แสดงดังตารางที่ 3-5 ดังนี้

ตารางที่ 3 สหสัมพันธ์ของตัวแปรลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y	VIF
Mean	4.20	4.21	4.37	4.27	4.22	4.35	4.00	
S.D.	0.85	0.85	0.77	0.88	0.91	0.88	0.80	
X ₁	1	0.58**	0.51**	0.63**	0.65**	0.72**	0.78**	4.75
X ₂		1	0.74**	0.71**	0.70**	0.66**	0.82**	9.51
X ₃			1	0.72**	0.64**	0.71**	0.73**	4.42
X ₄				1	0.69**	0.73**	0.81**	7.92
X ₅					1	0.61**	0.85**	9.89
X ₆						1	0.90**	7.70

**มีนัยความสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจเกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้นจึงได้ทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ผลปรากฏว่า ค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ มีค่าตั้งแต่ 4.75-9.89 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระของงานวิจัยนี้มีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006: 585) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรความสามารถในการแข่งขันโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.73-0.90 จากนั้น ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการเพื่อพยากรณ์ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4 Model Summary ของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.908 ^a	.824	.821	.340

a. Predictors: (Constant): ความเกี่ยวข้องกับภาคการตลาด, ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม, การเปรียบเทียบกับได้, ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้, ความทันเวลา, ความสามารถเข้าใจได้

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัว มีความแม่นยำในการพยากรณ์ 82.40% ส่วนที่เหลืออีก 17.60% เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในแบบจำลองนี้ (ค่าความคลาดเคลื่อน)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์	b	SE	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (constant)	0.41	0.10		4.09	0.00*
ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	0.21	0.04	0.22	4.82	0.00*
ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	0.11	0.06	0.12	1.78	0.08
การเปรียบเทียบกันได้	-0.15	0.05	-0.14	-3.14	0.00*
ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้	-0.11	0.05	-0.12	-2.02	0.04*
ความทันเวลา	0.08	0.06	0.10	1.43	0.16
ความสามารถเข้าใจได้	0.69	0.05	0.75	12.83	0.00*

Variance Inflation Factor F = 306.87, R = 0.91, Adjusted R2 = 0.82, SE=0.34

a. Dependent Variable: ความสามารถในการแข่งขัน

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ และด้านความสามารถเข้าใจได้ ส่งผลในทางบวกต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม และด้านความทันเวลา ไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมได้ดังนี้

$$Y = 0.41 + 0.21X_1 + 0.11X_2 - 0.15X_3 - 0.11X_4 + 0.08X_5 + 0.69X_6$$

$$(4.09)^* \quad (4.82)^* \quad (1.78) \quad (-3.14)^* \quad (-2.02)^* \quad (1.43) \quad (12.83)$$

หมายเหตุ: ค่าในวงเล็บคือค่าสถิติ t

จากสมการสามารถอธิบายได้ว่า ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร (Y) ด้านที่สูงที่สุดคือ ความสามารถเข้าใจได้ (X_6) มีค่าน้ำหนักอิทธิพล เท่ากับ 0.69 รองลงมาคือ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (X_1) มีค่าน้ำหนักอิทธิพล เท่ากับ 0.21 การเปรียบเทียบกันได้ (X_3) มีค่าน้ำหนักอิทธิพล เท่ากับ -0.15 ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (X_2) มีค่าน้ำหนักอิทธิพล เท่ากับ 0.11 ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (X_4) มีค่าน้ำหนักอิทธิพล เท่ากับ -0.11 และความทันเวลา (X_5) มีค่าน้ำหนักอิทธิพล เท่ากับ 0.08

อภิปรายผล

1. ระดับความสำคัญของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์และความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

1.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านความเข้าใจได้ และด้านการพิสูจน์ยืนยันได้ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Buakeaw and Penvutikul (2022) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในมุมมองของผู้บริหารในเขตภาคใต้ พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในมุมมองของผู้บริหาร ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ความทันต่อเวลา และด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Naniruttisai and Limusanno (2020) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของกิจการ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านยืนยันความถูกต้องได้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเปรียบเทียบได้ และด้านความทันเวลา ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Detthamrong and Phukdeesiriwong (2018) ที่ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความทันเวลา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ และด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Al-Dmour, Abbod, and AL-Qadi (2018) ที่ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของคุณภาพของการรายงานทางการเงินต่อผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินและบทบาทของคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ขององค์กร (ประเภท ขนาด และประสบการณ์) พบว่า คุณภาพของการรายงานทางการเงิน ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ รองลงมาคือ ด้านความเข้าใจได้ และความทันเวลา ตามลำดับ

1.2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา พบว่า ด้านความเป็นผู้นำด้านคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว และด้านนวัตกรรม ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rotjanatanoocha et al. (2022) ที่ศึกษาเรื่อง ความได้เปรียบทางการแข่งขันที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเช่าหอพักในจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ระดับความได้เปรียบทางการแข่งขัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการสร้างความแตกต่าง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน ด้านการมุ่งเฉพาะส่วน และด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phongthanapanich et al. (2020) ที่ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารระดับตำบล (OTOP) ในจังหวัดนันทบุรี พบว่า ความสามารถทางการแข่งขัน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาพบว่า ด้านความสามารถในการตอบสนองลูกค้า เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านนวัตกรรม และด้านคุณภาพ ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Detthamrong and Phukdeesiriwong (2018) พบว่า

ความได้เปรียบในการแข่งขันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความเป็นผู้นำในธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ และด้านความเป็นผู้นำด้านต้นทุนต่ำ ตามลำดับ

2. ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ และด้านความสามารถเข้าใจได้ ส่งผลในทางบวกต่อความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม และด้านความทันเวลา ไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Detthamrong and Phukdeesiriwong (2018) พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงินมีผลกระทบต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ระดับความสำคัญของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลที่ได้รับจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่สำคัญให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ตระหนักถึงความสำคัญของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ โดยจะต้องจัดทำรายงานทางการเงินให้มีข้อมูลที่มีลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ตามที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่องค์กรต่อไป

1.2 ความสามารถในการแข่งขันในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านความเป็นผู้นำด้านคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพของสินค้าและบริการ เพื่อสร้างความพึงพอใจต่อลูกค้า อันจะนำมาซึ่งความสามารถในการแข่งขันเพื่อเข้าสู่ความเป็นอันดับหนึ่งทางธุรกิจ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์และความสามารถในการแข่งขันจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ เปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างเป็นวิสาหกิจขนาดใหญ่เพื่อเพิ่มคุณค่าแก่งานวิจัยมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Al-Dmour, A. H., Abbod, M.F., and AL-Qadi, N.S. (2018). The Impact of the Quality of Financial Reporting on Non-Financial Business Performance and the Role of Organizations Demographic' Attributes (Type, Size and Experience). *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 22(1), 1-18.
- Black, K. (2006). *Business Statistics for Contemporary Decision Making*. 4th ed. New York: John Wiley & Sons.

- Buakeaw, C. and Penvutikul, P. (2022). Factors Affecting the Quality Financial Reports of small and Medium Businesses from the Perspective of Management in the Southern. *Journal of Modern Learning Development*, 8(1), 274-286. (in Thai)
- Cronbach, L. J. (1990) . *Essentials of Psychology Testing*. 5th ed. NY: Harper Collins Publishers Inc.
- Detthamrong, U. and Phukdeesiriwong, N. (2018). The Effect of Financial Reporting Quality on the Competitive Advantage of Small and Medium Enterprises in the Northeast of Thailand. *Nakhon Phanom University Journal*, 8(1), 1-9. (in Thai)
- Federation of Accounting Professions. (2020). *Conceptual framework for financial reporting (2020)*. [Online]. Retrieved January 6, 2023, from: file:///C:/Users/FMS/Downloads/Frame%20work%20(1).pdf (in Thai)
- Naniruttisai, R. and Limusanno, K. (2020). Factors affecting the quality of financial reporting according to the Thai financial reporting standards for non-publicly accountable entities of small and medium enterprises: special development zone. *The Proceedings of the 2nd International and National Conference on Business Administration and Accountancy 2020 (INCBA 2020)*, 20 February 2020 at The Empress Chiang Mai Hotel, 48-59. (in Thai)
- Phongthanapanich, P., Thungpothisuwan, S. and Rojanaseang, C. (2020). The Competitiveness of the Sub-district Food Processing Industry (OTOP) in Nonthaburi Province. *Dhonburi Rajabhat University Journal*, 14(2), 114-127. (in Thai)
- Ratchasombat, R., Chaweerak, A. and Inthakhan, P. (2014). The Effect of Modern Accounting Knowledge on Financial Reporting Efficiency of Small and Medium-sized Enterprises (SMEs) in the Northeast. *Journal of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University*, 33(2), 107-116. (in Thai)
- Rotjanatanoocha, S., Khedpiyarat, P. and Chomraka, I. (2022). The Competitive Advantages Affecting the Decision to Rent a Dormitory in Uttaradit Province. *Journal of Management Science Pibulsongkram Rajabhat University*, 4(3), 30-43. (in Thai)
- Silpcharu, T. (2017). *Research and statistical data analysis with SPSS and AMOS*. 17th ed. Nonthaburi: S.R. Printing Mass Products. (in Thai)
- The Office of Small and Medium Enterprises Promotion. (2023). *GDP SMEs first quarter 2023 and forecast economic trends in 2023*. [Online]. Retrieved March 10, 2023, from: https://www.sme.go.th/upload/mod_download/download-20230904173448.pdf (in Thai)
- The Office of Small and Medium Enterprises Promotion. (2023). *Total number of operators*. [Online]. Retrieved January 6, 2023, from: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrjoiMzk5MzhiNWItZWYyYjYyOGUwNWNhNSIsImMiOjEwJEWfQ==> (in Thai)